ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2019/HC-A/277
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ)
- **އިސްތިއުނާފު ބަދަލުވި ފަރާތް:** އިބްރާހީމް އަބްދުއްރަޙްމާން، ފުއާދުމާގެ / ލ.ހިތަދޫ
- **ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް:** 25 ރަމަޟާން 1440 / 30 މެއި 2019
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 11 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1442 / 28 އޮކްޓޫބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބް ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޢޫފު އިބްރާހީމް

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:

- **ނަންބަރު:** 60/O11C/2016
- **ނިންމި ކޯޓު:** ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** މަދަނީ ޙައްޤުހޯދުން
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 26 ސެޕްޓެމްބަރު 2016
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 06 މާރިޗު 2019

- **ދަޢުވާގެ ހުލާސާ:**

މިއީ، ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ)ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީ ފަރާތަކީ، ލ. ހިތަދޫ / ފުނަކަފުމާގެ، އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާނެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލަށް ބަލައިލުމުން، މިއީ، މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ އިން ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގެ މީހުން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ގެއަކަށް ބޭނުންވާ ވާރޭފެން ރައްކާކުރުމަށް ހިންގާ މަޝްރޫޢުގެ ދަށުން، 27 ސެޕްޓެންބަރު 2008 ގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ އިން ލ. ހިތަދޫއަށް ފޮނުވި 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ލީޓަރުގެ ފެންޓޭންކީ ކަވަރުންތަކުން ލ. ހިތަދޫ "ފުނަކަފުމާގެ" އަށް ލިބިފައިނުވޭ ކަވަރުން އެ ގެއަށް ލިބިފައިނުވާތީ، އެ ގެއަށް 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ލީޓަރުގެ ފެންޓޭންކީ ކަވަރެއް، ނުވަތަ އެވަރުގެ ކަވަރެއް [illegible] ލިބޭ އަގާއި، ކަވަރުން އުފުލުމުގެ އަގު ހޯދުމަށް އެދި ލ. ހިތަދޫ / ފުނަކަފުމާގެ، އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާނު ހުށަހެޅުމުން ބެލުނު މައްސަލައެއްކަމާއި، އެ މައްސަލައިގައި ޙުކުމް ކުރައްވާފައިވަނީ "[illegible]، [illegible] [illegible]، ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ލ. ހިތަދޫ / ފުނަކަފުމާގެ، އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާނު (ދ.ކ ކާޑު ނަންބަރު: A139166)ގެ ފަރާތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އަށް ރައްދުވާގޮތަށް ދިވެހި ދައުލަތުގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައިގައި އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާނު ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ 2500

ލީޓަރ ކަޑުރަށް ނުވަތަ މިހާރު ބާޒާރުން 2500 ލީޓަރ ކަޑުރަކުން ގަންނަން ލިބޭ އަގާއި ކަޑުރަށް ސ. ހިތަދޫ އާއި ހަމައަށް އުފުލުމުގެ އަގާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް ގެ ފަރާތުން 'ސ. ހިތަދޫ / ފުއްޓަރުމާގެ' އުފުލިޔާ ގޭގެ ފުރިހަމަކުރުމުގައިވާ އިބްރާހީމް ޢަބްދުއްރަޙްމާން އަށް ދޭންޖެހޭކަމަށް މި މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުގެ ބަޔާނާއި، ހާޒިރުކުރެވުނު ހެކިންގެ ހެކިބަސްތަކާއި، ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން މަތިން މިންގަނޑުން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމުގައި ކަނޑައަޅައި،

ބުނެވިދިޔަ ޚަރަދުތަކުގެ ތެރެއިން 'ސ. ހިތަދޫ / ފުއްޓަރުމާގެ' ގެއަށް ބަހައްޓާ 2500 ލީޓަރ ކަޑުރަށް ނުވަތަ މިހާރު ބާޒާރުން 2500 ލީޓަރ ކަޑުރަކުން ގަންނަން ލިބޭ އަގާއި ކަޑުރަށް ސ. ހިތަދޫ އާއި ހަމައަށް އުފުލުމުގެ އަގު މިއަދު (06 މާރިޗު 2019މ.) އިން ފެށިގެން 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި 'ސ. ހިތަދޫ / ފުއްޓަރުމާގެ' އުފުލިޔާ ގޭގެ ފުރިހަމަކުރުމުގައިވާ ސ. ހިތަދޫ / ފުއްޓަރުމާގެ އިބްރާހީމް ޢަބްދުއްރަޙްމާނަށް (ދ.ރ ކާޑު ނަންބަރު: A139166) އަށް ދިނުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓަށް އަމުރު އަންގައި، މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމީއެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

-02 ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ދައުވާކޮށް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ)ގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާ އެ ނުކުތާތަކާއި ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެ ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރެއްވި ފަރާތުން ބޭނުން ބާރުދީ ފުރުޞަތުދިނުމުގެކުރިން ކުރެވުނު ހުރިހާ މަސައްކަތެއް މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީގެ ފަރާތުން ކޮންޓްރެކްޓަރަކަށް އެ ފަރާތަށް ބޭނުން ބާނިޔާ ނުޖެހިގެން ހުރުމުގައި އެ މިނިސްޓްރީގެ އިމާރާތް ނޯޓިސްކޮށް ދައުލަތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުއްޖަތާއި ފިޔަވައިކަމުން ސާމާނު އެއްގޮތް އޮތުމުގެ، އަދި އެ ހުކުމަކާއި

ފޭރިގަތުމަށް ނަޒީރާވާފަދަ ނުވަތަ އެއާމެދު ޝައްކުއުފެދޭފަދަ ހެއްކެއް ނުވަތަ ފޭރިގަތުމެއް، ނުވަތަ ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކާއި ފޭރިގަތުމާބެހޭ ސާބިތުވާ ވާޤިއާތަކުގެ އިދާރާ ސާބިތުކޮށްދޭފަދަ ނަޒީރު ބުރުޖަހައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިނުވާތީ، ތ. ހިތަދޫ "ފުއްސަކުޅާގެ" ގެއަށް ބަރުޖުވާ 2500 ރިޔާލު ކަރުދާސް ނުވަތަ މިއާދު ބާރުމަސްދުން 2500 ރިޔާލުގެ ކަރުދާހެއް ގަނޑަނޑު ފިޔާ އަމާއި ކަރުދާސް ތ. ހިތަދޫ ހަމައަށް އުފުލުމުގެ އަދި މައްސަލައިގެ ބުނެވުނުތާ ދުވަހުން ފުރިގެން 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް ދިނުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީގެ މައްކަމަށް އަމުރުކުރައްވައި ހައިކޯޓުން ހިތަދޫ ގުދިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ބުނެވުނު ތަންފީޒު ކުރުމަށް ފަވާއިދު ނަންބަރު 13/2010 (ފަސިޖާރާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފުން މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް ކަމަށް ދައުލަތުން ބާރުކުރި ވާޤިއާތަށް ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތައް ފިޔާއަތުކުރެއްވުމުގެ ސަބަބުން ނެތް ހުރަހެއް ނުކުތައެވެ.

- **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅާ

ނިޔާތަކީ ނުވަތަ އިއްވާ ޙުކުމްތަކީ، އެފަދަފައިވާ ދަޢަވާތަކަށް ނިމުމެއް ގެނެސް ފައިސާވާކަމަށްވާ ނިންމުމެއް ނިންމާ ނިންމުމަކަށް ވަޝީލަކާނަކަމައި، އެ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުމުގައި ހުރަސްތަކެއް ދިމާނުވާށާފަދަ އަދި ޤާނޫނީ އިމުގެ ތެރެއިން ފައިސާވާކަމަށް ބައްލަވައި ހުރިހައިވާ ޙުކުމްތަކަށް ވަނަ ބުނެމަކަށް ވަޝީލަޝް ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-RU/01 ޤަރާރުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީ، ހައިކޯޓުން ހިތަދޫ ގުދިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުމަށް ދައުލަތުން ފޭރިގަތުމަކުން ބަލާފައި އަދި ޢަދަދީ އިޖުރާއާތުތަކަކީ ރިޢާޔަތްކުރުމަކާނުލައި ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުމަށް 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅުއްވައި، ހައިކޯޓުން ހިތަދޫ ގުދިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަކީ ބާޠިލުކުރަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަރާރުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމެއް ކަމަށް ބެލެވެން ހުރަހެއް ނުކުތައެވެ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިންމުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ޝަފަހީ ހެކިންގެ ހެކިބަހަށާއި ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކެއްގެ ރަސްމީ ލިޔުންތަކަކަށް ރިޢާޔަތްކުރައްވާ މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމަކީ ހެކިބަސް ނެގުމުގައި ޝަރީޢަތުން އަމަލުކުރަންވާ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ނިންމެވި ނިންމެވުމެއްކަމާއި، މި ނިންމެވުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާއި 52 ވަނަ މާއްދާ ޚިލާފަށް ކޮށްފައިވާ ޙުކުމެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

-03 ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާއާއި، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ)ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އެ ނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

<u>ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާއާއި ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދުއާއި ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުލްރައޫފު އިބްރާހީމްގެ ރައުޔު.</u>

-3.1 ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ، މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ އިން ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގެ މީހުން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ގެއަކަށް ބޯފެންއަޅާ ކަށުރަން ބެއްސެވުމަށް ހިންގެވި މަޝްރޫޢެއްގެ ދަށުން، 27 ސެޕްޓެމްބަރު 2008 ގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ އިން ލ. ހިތަދޫއަށް ފޮނުވި 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ލީޓަރުގެ ފެންއަޅާ ކަށުރަންތަކުން ލ. ހިތަދޫ "ފުއްކަފާގެ" އަށް ލިބުނު ކަށުރަން އެ ގެއަށް ލިބިފައިނުވާތީ، އެ ގެއަށް 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ލީޓަރުގެ ފެންއަޅާ ކަށުރަނެއް، ނުވަތަ އެވަރުގެ ކަށުރަނެއް

ގަންނަން ލިބޭ އަގާއި، ކަށުނަން އުފުލުމުގެ އަގު ހޯދުމަށް އެދި ލ. ހިތަދޫ / ފުއްކަވަރާގެ، އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާން ހުށަހެޅުމުން ބައްލަވާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމާއި؛

ލ. ހިތަދޫ / ފުއްކަވަރާގެ އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާންގެ ފަރާތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އަށް ރައްދުވާގޮތަށް ދިވެހި ދައުލަތުގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅި ދައުވާގައި އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާންގެ ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ 2500 ފިޓަށް ކަށުނަން ނުވަތަ މިހާރު ބާޖުކޮށް 2500 ފިޓަށް ކަށުނަން ގަންނަން ލިބޭ އަގާއި ކަށުނަން ލ.ހިތަދޫ އާ ހަމައަށް އުފުލުމުގެ އަގާ މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް ގެ ފަރާތުން "ލ. ހިތަދޫ/ފުއްކަވަރާގެ" އެވެނިއު ގޭގެ ވެރިފަރާތް ކަމުގައިވާ އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާނަށް ދޫނުކޮށް އެއްޗެއް ކަމަށް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުގެ ބަޔާނާއި، ހެކިބަސްފުޅާއި ހެކިންގެ ހެކިބަސްތަކާއި، ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން މަދަނީ މިންގަނޑުން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމުގައި ކަނޑައަޅުއްވައި؛

ލ. ހިތަދޫ/ ފުއްކަވަރާގެއަށް ބަދަލުވާ 2500 ފިޓަށް ކަށުނަން ނުވަތަ މިހާރު ބާޖުކޮށް 2500 ފިޓަށް ކަށުނަމުގެ ގަންނަން ލިބޭ އަގާއި ކަށުނަން ލ. ހިތަދޫ އާ ހަމައަށް އުފުލުމުގެ އަގު 06 މާރިޗު 2019މ. އިން ފެށިގެން 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި "ލ. ހިތަދޫ/ފުއްކަވަރާގެ" އެވެނިއު ގޭގެ ވެރިފަރާތް ކަމުގައިވާ އިބްރާހިމް އަބްދުއްރަޙްމާނަށް ދިނުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓަށް އަންގައި، ހުކުމްކުރެއްވި ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ބުނެވުނު ސަބަބުތަކާއި ވާކަން އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލް އެނގެން އޮތެވެ.

-3.2 ރަނގަޅު ކާނާއާއި، ސާފު ފެން ފުދޭ މިންވަރަށް ލިބުމާއި، ފާޚާނާއާއި ހިމާޔަތްކަން ލިބުމާއި، ރަނގަޅު ފެންވަރުގެ ސިއްޙީ ޚިދުމަތްތަކެއް ލިބުމާއި، ދިރިއުޅެން ސާފު އަދި ސިއްޙީ ރަނގަޅު މާޙައުލެއް ލިބުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަޒީރާގެ މުއާސަލާތީ ވަސީލަތްތަކާއި، ދަތުރުފަތުރުގެ ހަކަތަ ފަރުވާ ވަސީލަތްތަކާއި، ހިރަފުސް ބަލަހައްޓުމުގެ ނިޒާމާއި ހަމަހަމަކަމާއެކު ބަހާލެވިފައިވާ ފުރުޞަތު ލިބުމާއި، މިހެން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ރަށެއްގައިވެސް އެ ރަށަކާ އެކަށީގެންވާ މިންވަރުގެ ނަރުދަމާ ނިޒާމް ޤާއިމުކުރުމާއި، މިހެން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ރަށެއްގައިވެސް އެ ރަށަކާ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ކަރަންޓުގެ

ޒަރޫރަތް ޤާއިމުވެފައި އޮތުމުގެ ބަޔާނެއް، ހަމަ ކޮންމެ ދިވެހި ރައްޔިތަކަށްވެސް ލިބިގެންވާ ޙައްޤެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އަދި އެ ޙައްޤުތައް ރައްދުދިނުމަށް ހާޒިރުން މަގު ތަނަވަސް ކޮށްދިނުމަށް ދައުލަތުން މަސައްކަތް ކުރަންވާނެކަމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ”އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ“ ބާބުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ހިމާޔަތްކޮށް، ކުރިއެރުވުމަކީ، ދައުލަތުގެ ވާޖިބެއްކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 18 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެން އޮންނައިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙައްޤުތައް ރައްދުދިނުމަށް ހާޒިރުން މަގު ތަނަވަސްކޮށްދިނުމަކީ މަސައްކަތްކުރުމުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 23 ވަނަ މާއްދާއިން ދައުލަތުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކޮށްފައިވާ މިންވަރަކަށް، ދައުލަތުގެ ތަނަވަސްކަމާއި، ކުޅަދާނަކަމުން ހުރި މިންވަރަކުން އެ ޙައްޤުތައް ރައްދުދިނުމަށް ހާޒިރުން މަގު ތަނަވަސްކޮށްދިނުމަކީ ދައުލަތުން މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭކަމަށް، މި ކަން މި ގޮތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/365 ޤަޟިއްޔާއާއި އަދި ކަމާ ގުޅުންހުރި އެހެނިހެން ޤަޟިއްޔާތަކުގައިވެސް ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ޤާނޫނުގެ ކުރިމަތީގައި، އަދި އެ މީހެއްގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ހިނގުމުގައި ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް ހަމަހަމަވެގެންވާ މީހެއްކަމާއި، ޤާނޫނުގެ ޙިމާޔަތްދިނުމާއި، ޤާނޫނުން ލިބޭ ފައިދާ ހަމަހަމަކަމާއެކު ލިބުމުގެ ޙައްޤު ހަމަ ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް ލިބިގެންވާ ޙައްޤެއްކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތީން އާންމު ހާލަތުގައި ޤާނޫނީ ގޮތުން ނުވަތަ ޤާނޫނީ މަނިކަމުގެ ގޮތުން، އިޖުތިމާޢީ ގޮތުން، ދީނީ ގޮތުން ސިޔާސީ ގޮތުން، އޭގެއިތުރުން، ނުވަތަ ޙާލަތާއި ހުރިކަމެއްގެ ސަބަބުން ބުނެވިދާނެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ”އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ“ ބާބުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން، އެ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތީން އެއްވެސް ތަފާތުކުރުމެއް ނުލައި ކޮންމެ މީހަކަށް ލިބިގެންވާނެކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

އެ ގޮތުން ބަލާއިރު، އާންމު އުޞޫލަކީ، މުޤީމުކަމުގެ އާންމު ޙާލަތްތަކުގައި ނިކަމެތި ނުވަތަ އިޤްތިޞާދީގޮތުން ހާއްސަ ރައްކާތެރިކަމެއް ލިބިދޭންޖެހޭ ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކަށް، ނުވަތަ ފަރާތްތަކަކަށް ނުވަތަ ވަކި އަތޮޅަކަށް ނުވަތަ ވަކި ރަށަކަށް ނުވަތަ ރަށެއްގެ ވަކިބައަކަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙައްޤުތައް ފުރުޞަތުދިނުމަށް ދައުލަތުގެ މައްޗަށް އަދުލުވެރިކަމާ، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނުގެ ކުރިމަތީގައާ އެމީހުންގެ މައްސަލަ ޤާނޫނު ހިންގުމުގައި ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް ހަމަހަމަވެގެންވާ މިންވަރުގައި ބައިވެރިކަމާ މަޤްބޫލު ހިމާޔަތް ކަމެއްކަން އެނގެއެވެ.

3.3- އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު؛

26 ޑިސެންބަރު 2004 ގެ ސުނާމީ ކާރިޘާއާ ގުޅިގެން، ބިރުފޮރިކާރާއި، ސަރުކާރު ބޭނުމާއި މިންނުވެސް އިޤްތިޞާދީ އަދި އިޖްތިމާޢީ ގޮތުން ރައްކާތެރިކަން ދޭންޖެހޭ ފަރާތްތަކަށް، އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށް ދިނުމުގެ ގޮތުން، ދިވެހިސަރުކާރާއި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމާޢަތްތަކުގެ ގުޅިގެން ތަޅާ ދިނަ މަޝްރޫޢުތަކުން ހިންގާފައިވާކަމާއި؛

އެ ގޮތުން، ސުނާމީ ކާރިޘާއާ ގުޅިގެން، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވި ސުލޫކު ބޭނުންގެ ދަތިކަން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި، ބޭރުގެ އެހީގެ ޖަމާޢަތްތަކާއި ދިވެހިސަރުކާރާއި ގުޅިގެން، ރާއްޖޭގެ މީހުން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ގެއަކަށް 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާގެ ބޭނުން އަގު ކުޑަކޮށް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ މަޝްރޫޢުއެއް ހިންގާފައިވާކަމާއި؛

ސުނާމީ ކާރިޘާއާ ގުޅިގެން، ރާއްޖޭގެ މީހުން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ގެއަކަށް 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާގެ ބޭނުން އަގު ކުޑަކޮށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ހިންގުން މަޝްރޫޢުގެ ދަށުން، ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫގައި މީހުން ދިރިއުޅޭ ގެތަކުގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ 175 (އެއްސަތޭކަ ހަތްދިހަ ފަހެއް) ގެއަކަށް ބޭނުންއަގު ކުޑަކޮށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ފަރާތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީއާއި ސެންޓަރ އެންޑް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ނަމަކަށް ސިޓީ ކުންފުނީގެ ދެމެދު

އެއްބަސްވުމުގެ ވެފައިވާކަމާއި، އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ރ. ހިތަދޫއަށް ބޭނުން އަގާ ކަވުރަސްތައް ފޯރުކޮށްދީފައިވާ ކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތުގެ މަތިން ރ. ހިތަދޫއަށް ފޯރުވުން ބޭނުންއަގާ ކަވުރަސްތައް، އެތަރުގައި މިހުން ދިރިއުޅޭ ގޭގެއަށް ބެހި ބެހުމުގައި، ބެންޑިދުއަ މަސްތޫރާ ގެދިޔަން ހިތަދޫގައި މިހުން ދިރިއުޅޭ ގެތަކުގެ ގޮތުގައި ތަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ 175 ގޭގެ ވެރިއަން ބަޔެއް ގޭގެއަށް ބޭނުން އަގާ ކަވުރަސް ލިބިފައިނުވާކަން، ދެފަރާތުގެ ބަޔާނާއި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެން އޮވެއެވެ.

3.4- ޝަރުޢީ ހަރަޤާތް ގެދިޔަން، ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވި ސާފު ބޭނުންގެ ދަތިކަން ހައްލުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި، ބޭރުގެ އެހީ ޖަމާޢަތްތަކާއި ދިވެހިދައުލަތުން ހަރަދުކޮށްގެން، ރައްޔިތުންގެ މިހުން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ގެއަކަށް 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ޕީޗަރުގެ ބޭނުން އަގާ ކަވުރަސްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ހިންގުން މަސްރޫއުގެ ދަށުން، ރ. ހިތަދޫގައި މިހުން ދިރިއުޅޭކަމަށް ރ. ހިތަދޫ ރަށު އޮފީހުން މައުލޫމާތު ދީފައިވާ 175 (އެއްސަތޭކަ ހަތްދިހަ ފަހެއް) ގޭގެ ވެރިއަން، ބޭނުން އަގާ ކަވުރަސް ލިބިފައިނުވާ ރ. ހިތަދޫ "ނިޔާ" އާއި ރ. ހިތަދޫ "އާހިތާ" އާއި ރ. ހިތަދޫ "ހިތާ" އާއި ރ. ހިތަދޫ "ގުލްފާމްގެ" އާއި ރ. ހިތަދޫ "ވާދީ" އާއި ރ. ހިތަދޫ "ސަނަދުބަރަކާތާގެ" އަށް ލިބުންޖެހޭ 2500 ޕީޗަރުގެ ކަވުރަސް ނުވަތަ ބާޖަރުން 2500 ޕީޗަރުގެ ބޭނުން އަގާ ކަވުރަގެއް ގަސްނަސްޓިބާ އަގާއި ކަވުރަސް ރ. ހިތަދޫ އާ ހަމައަށް އުފުލުމުގެ އަގު ހޯދުމަށް އެދި ދައުލަތުގެ މައްޗަށް، އެ ގޭގެއަން ނިސްބަތްވާ ފަރާތްތަކުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅި ދައުވާތަކާ ދެކޮޅަށް، ބެންޑިދުއަ ގޭގެއަން 2500 ޕީޗަރުގެ ކަވުރަސް ނުވަތަ ބާޖަރުން 2500 ޕީޗަރުގެ ބޭނުން އަގާ ކަވުރަގެއް ގަސްނަސްޓިބާ އަގާއި ކަވުރަސް ރ. ހިތަދޫ އާ ހަމައަށް އުފުލުމުގެ އަގު އާއި ގޭގެތަކުގެ ފެރިފަރާތްތަކަށް ދިނުމަށް ދައުލަތުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށް، ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 41/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާއި، ނަންބަރު 42/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާއި، ނަންބަރު 44/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާއި، ނަންބަރު 46/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާއި، ނަންބަރު 58/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާގައި އަދި އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 59/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރައްވާފައިވާކަމާއި، ބެންޑިދުއަ ޤަޟިއްޔާތަކާ ގުޅިގެން

އެ ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙުކުމް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ތަންފީޛުކުރައްވާފައިވާކަން، ދައުލަތުގެ ބަޔާންނާއި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެއެވެ.

3.5- އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި، އިސްތިއުނާފު ޢަރުޟުވާ އިބްރާހީމް އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން ކޮށްފައިވާ ދަޢުވާއަކީ، ސުނާމީ ކާރިޘާއާ ގުޅިގެން، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވި ސާފު ބޯފެނުގެ ދަތިކަން ޙައްލުކުރުމުގެ ގޮތުން، ރާއްޖޭގެ މުޅިން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ގެއަކަށް 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ލީޓަރުގެ ބޯފެން އަޅާ ޓާންގީއެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ހިންގުނު މަޝްރޫޢުގެ ދަށުން، ލ. ހިތަދޫ " ފުއްކަފާގެ" އަށް ލިބުނުގޮތަށް 2500 ލީޓަރުގެ ޓާންގީ ނުވަތަ ބޯޖެހުން 2500 ލީޓަރުގެ ބޯފެން އަޅާ ޓާންގީއެއް ގަސްނަސްލިބޭ އަގާއި ޓާންގީން އުފުލުމުގެ އަގު ހޯދުމަށް އެދި ދައުލަތުގެ މައްޗަށް ކަނޑައަޅާ ދަޢުވާކުރާކަން އެނގެން ހުންނައިރު، ލ. ހިތަދޫ " ފުއްކަފާގެ" އަދި، ސުނާމީ ކާރިޘާއާ ގުޅިގެން، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވި ސާފު ބޯފެނުގެ ދަތިކަން ޙައްލުކުރުމުގެ ގޮތުން، ރާއްޖޭގެ މުޅިން ދިރިއުޅޭ ކޮންމެ ގެއަކަށް 2500 (ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ) ލީޓަރުގެ ބޯފެން އަޅާ ޓާންގީއެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ހިންގުނު މަޝްރޫޢުގެ ދަށުން، ލ. ހިތަދޫގައި މުޅިން ދިރިއުޅޭ ކާލަން ލ. ހިތަދޫ ދަރު އޮޅުގަން އެކުލަވާލި ލިސްޓުގައި ހިމެނޭ 175 (އެއްސަތޭކަ ހަތްދިހަ ފަހެއް) ގޭގެ ތެރެއިން އެ ލިސްޓުގައި ހިމެނިފައިވާ ގެއްކަމާއި އިބްރާހީމް އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން ދަރުކާއިގައި ދަޢުވާކުރެއްވި ލ. ހިތަދޫ " ފުއްކަފާގެ" އަށް ލިބުނުގޮތަށް 2500 ލީޓަރުގެ ބޯފެން އަޅާ ޓާންގީއެއް އެ ދުވަނާ ހަމައަންތެސް އެގޮތަށް ލިބިފައިނުވާކަން އެނގެން ހުންނައިރު، ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި، އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އަސާސްތަކާއި މައްޗަށް ނަޒަރުކޮށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަން އެނގެއެވެ.

3.6- އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާއާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 41/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާއާއި، ނަންބަރު 42/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާއާއި، ނަންބަރު 44/O11C/2012 ޤަޟިއްޔާއާއި، ނަންބަރު

46/O11C/2012 ފަސްއިއްތާއާއި، ނަންބަރު 58/O11C/2012 ފަސްއިއްތާގައި އަދި ދެ ކޭހުގެ ނަންބަރު 59/O11C/2012 ފަސްއިއްތާއަކީ، އެއްބާރުލުމެއްގައި ތިބި ބައެއްގެ ވައްކަން ހިނގުން ފަސްއިއްތާތަކެއްގެ އިތުރުން، ދެ ފަސްއިއްތާތަކާ އެއްވަރުދާއެއްގެ ވައްކަން ހިނގުން ފަސްއިއްތާތަކެއްކަން ދެ ފަސްއިއްތާތަކުގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ ޕޮލިސްސްޓޭޝަނު ކޭހުގެ ނަންބަރު 41/O11C/2012 ފަސްއިއްތާއާއި، ނަންބަރު 42/O11C/2012 ފަސްއިއްތާއާއި، ނަންބަރު 44/O11C/2012 ފަސްއިއްތާއާއި، ނަންބަރު 46/O11C/2012 ފަސްއިއްތާއާއި، ނަންބަރު 58/O11C/2012 ފަސްއިއްތާގައި އަދި ދެ ކޭހުގެ ނަންބަރު 59/O11C/2012 ފަސްއިއްތާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމް، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވައި ނުވާކަމާއި، އަދި ޙައްޤަކީ! ބުނެވިދިޔަ ފަސްއިއްތާތަކުގައި ކަނޑައަޅާ ހުކުމްތަކަށް، އެފަސްއިއްތާތަކުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދައުލަތުން ތަންފީޛުކުރައްވާފައިވާކަން ދައުލަތުގެ ބަޔާނުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ޤާނޫނުގެ ކުރިމަތީގައި، އަދި ދެ މިހާރުގެ މަސައްކަތް ޤާނޫނު ހިންގުމުގައި ކަނޑު މިހާރުވެސް ހަމަހަމަވުމުގެ މިހާރުކަމާއި، ޤާނޫނުގެ ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނުން ހިމެނޭ ޢަދާލަތުވެރި ހަމަ ޤާނޫނު މިހާރުވެސް ހިމެނޭ ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުގެ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދެކުނު، (މުޖުތަމަޢުގެ އާންމު ބާރުތަކުގެ ނިޒާމުތަކުގެ ބަޔާންކުރާމިހާރުތަކުން، ނުވަތަ ބައިތަކުން، ނުވަތަ އިޖްތިމާޢީ ގޮތުން ހުއްޓަ ބައްޓަންކުރެވޭ ފަރާތްތައް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ބައިތަކުން ނުވަތަ ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތަކާއި ދެކުނު) ޤާނޫނުއަސާސީގެ "އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ" ބާބުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމަށް، އެ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެއްވެސް ގޮތަކުން ތަފާތުކުރުމެއް ނުކުރެވޭނެ ކަމަށް މިހާރުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އެއްބާރުލުމެއްގައި މިދެ ބައެއްގެ މައްސަލައެއް، އެއް އަސާސީކަން ބެލުވި ހިނގައި ބުރުމަކަށްފައިވާ ފަސްއިއްތާތަކެއްގައި، އެހެ ބޮޑުއިން ބައެއް ފަސްއިއްތާތަކަށް އިސްތިއުނާފުކުރެވި، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17

ވަނަ މާއްދާއިން ދިވެހި ކޯޓުގެ ރައްޔިތުކަމުގެ ކަނަވަރު ކޯޓްދީފައިވާ ހަމަހަމަކަމާއި، ތަފާތު ނުކުރުމުގެ ޙައްޤާ ޒާތީ ނިސްބަތުގެއްކަމުގައި ނޫނީ ބެލެވުން ނުވާކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާ އެއްގޮތަށް ޚަލަލުކުރުމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ "އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ" ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ހިމާޔަތްކޮށް، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ޙައްޤުތައް ހަމަހަމަކަމާއެކު ފުރުޞަތުދިނުމަކީ ދައުލަތުގެ ވާޖިބެއްކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 18 ވަނަ މާއްދާއިން އަންގައިދޭ ކަމެކެވެ.

ވީމާ، ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް އޮތްކަމަކަށް މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބެލި މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް ފަނޑިޔާރަކަށް ނުފެނުނެވެ.

- <u>ޚުލާޞާ:</u>

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން، ހައްދުންމަތީ ހިތަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 60/O11C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.